

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحليل اقتصاد استان تهران در سال ۱۳۹۶

اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان تهران

معاونت اقتصادی

زمستان ۱۳۹۷

عنوان و نام پدیدآور	تحلیل اقتصاد استان تهران در سال ۱۳۹۶/ پدیدآورنده اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان تهران؛ نظارت عالی فرزانه دهنادی؛ سرپرست تهیه‌کنندگان واقف بهروزی؛ تهیه‌کنندگان ابوذر سالاری... [و دیگران]؛ ویراستاران محمدتقی تاجگر، محمدرضا سعیدآبادی.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات سرخ، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۱۷۴ ص.: جدول، نمودار.
شابک	978-600-6356-08-2
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	تهیه‌کنندگان ابوذر سالاری، سمیه پایکاری، نسرین قبادی، مصطفی برات‌پور و علی کاشمری.
موضوع	تهران -- اوضاع اقتصادی
موضوع	Tehran (Iran) -- Economic conditions
موضوع	تهران -- اوضاع اقتصادی -- آمار
موضوع	Tehran (Iran) -- Economic conditions -- Statistics
شناسه افزوده	دهنادی، فرزانه، ۱۳۴۹-
شناسه افزوده	بهروزی، واقف، ۱۳۵۸-
شناسه افزوده	سالاری، ابوذر، ۱۳۶۰-
شناسه افزوده	ایران. وزارت امور اقتصادی و دارایی. اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان تهران. معاونت اقتصادی
رده بندی کنگره	۱۳۹۸ ت ۹۳/ HC۴۷۷
رده بندی دیویی	۳۳۰/۹۵۵۱۲
شماره کتابشناسی ملی	۵۶۲۶۴۸۰

انتشارات سرخ

sorkhpub@gmail.com

عنوان: تحلیل اقتصاد استان تهران در سال ۱۳۹۶

ناشر: انتشارات سرخ

پدیدآورنده: اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان تهران

نظارت عالی: فرزانه دهنادی

سرپرست تهیه‌کنندگان: واقف بهروزی

تهیه‌کنندگان: ابوذر سالاری، سمیه پایکاری، نسرین قبادی، مصطفی برات‌پور، علی کاشمری

ویراستاران: محمد تقی تاجگر، محمد رضا سعیدآبادی

حروفچینی و صفحه‌آرایی: انتشارات سرخ

طرح جلد: مهتاج گرافیک

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۳۵۶-۰۸-۲

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

بررسی و تحلیل شاخص‌های کلان اقتصادی و شناسایی علل نوسان در آن‌ها و نقاط قوت و ضعف و چالش‌های مربوطه و متعاقباً برنامه‌ریزی برای رفع چالش‌های پیش‌روی رشد شاخص‌های اقتصادی، اهمیت و نقش بسزایی در تحقق اهداف اقتصادی پیش‌بینی شده دارد.

استان تهران به عنوان پایتخت کشور و بدلیل موقعیت استراتژیک و قرار گرفتن در مرکز شاهراهی کشور و نقطه اتصال شرق و غرب و شمال و جنوب کشور، سهم بالایی در شاخص‌های اقتصادی کشور از جمله در زمینه درآمد مالیاتی، سرمایه‌گذاری خارجی، بازار سرمایه، بازار کار، بیمه و ... داشته و اثرگذاری این استان در شاخص‌های اقتصادی کشور بسیار مهم و تعیین‌کننده می‌باشد. بنابراین بررسی شاخص‌های اقتصادی استان و تحلیل و شناسایی چالش‌ها و مشکلات حوزه‌های اقتصادی مختلف و متعاقباً سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری برای توسعه شاخص‌های یادشده در کل کشور نیز تعیین‌کننده می‌باشد. به عبارت دیگر رشد و توسعه استان تهران و یا عدم موفقیت آن در رسیدن به اهداف پیش‌بینی شده، قطعاً رشد و توسعه اقتصادی و معیشتی را یا عدم حصول اهداف کشور را مشخص یا معین می‌کند. بنابراین بررسی شاخص‌های مختلف اقتصادی استان و تحلیل روند آن‌ها و شناسایی چالش‌ها و مشکلات مربوطه مقدمه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درست و صحیح سیاست‌سازان و استانی می‌باشد. در این راستا معاونت اقتصادی این اداره کل، اقدام به جمع‌آوری آمار و اطلاعات شاخص‌های اقتصادی استان و سپس بررسی و تحلیل اطلاعات یادشده و تدوین کتاب حاضر تحت عنوان "تحلیل اقتصاد استان تهران در سال ۱۳۹۶" نموده است که با انتشار اطلاعات تحلیلی بروز و دقیق از وضعیت اقتصادی استان و تبیین جایگاه اقتصادی استان از طریق بررسی گزارش عملکرد بخش‌های مختلف اقتصادی و تغییرات شاخص‌های هر بخش، اطلاعات مفیدی به دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی و برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران اقتصادی و محققان ارائه می‌دهد.

با عنایت به مراتب فوق، ضمن درخواست ارائه پیشنهادها و توصیه‌های اصلاحی برای ارتقاء و بهبود گزارش‌های آتی، لازم می‌دانم از همکاران محترم معاونت اقتصادی و همچنین تمام سازمان‌ها و نهادهای مختلف که با ارائه آمار و اطلاعات ذیربط این اداره کل را در تهیه کتاب حاضر یاری نمودند، صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم.

امید است مطالب ارائه شده در این کتاب برای استفاده محققان، تحلیل‌گران و کلیه استفاده‌کنندگان، مفید واقع

شود.

فرزانه دهنادی

نماینده وزیر و مدیر کل امور اقتصادی و دارایی استان تهران

۱۳.....	۱. اقتصاد ملی.....
۱۳.....	۱-۱. بررسی اجمالی سیاست‌های اقتصادی کشور.....
۱۴.....	۲-۱. بررسی متغیرهای کلان اقتصاد ایران.....
۱۷.....	۲. محصول ناخالص داخلی استان.....
۱۷.....	۱-۲. سیاست‌های اقتصادی تولید و جهت‌گیری‌های استان.....
۱۸.....	۲-۲. بررسی و تحلیل وضعیت محصول ناخالص داخلی استان.....
۱۹.....	۳-۲. بررسی و تحلیل اجزاء محصول ناخالص داخلی استان.....
۲۲.....	۴-۲. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی در خصوص رشد اقتصادی استان.....
۲۳.....	۳. بخش کشاورزی استان.....
۲۳.....	۱-۳. سیاست‌های ا.م.ا.د، بخش کشاورزی و جهت‌گیری‌های استان.....
۲۴.....	۲-۳. بررسی وضعیت تحولات بخش کشاورزی استان.....
۲۴.....	۳-۳. بررسی وضعیت شاخص‌های بخش کشاورزی.....
۲۴.....	۱-۳-۳. تولید محصولات اساسی بخش کشاورزی.....
۲۸.....	۲-۳-۳. واردات و صادرات محصولات بخش کشاورزی.....
۲۹.....	۳-۳-۳. حمایت‌های صورت گرفته از بخش کشاورزی.....
۳۰.....	۴-۳. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی برای استان.....
۳۳.....	۴. بخش صنعت و معدن استان.....
۳۳.....	۱-۴. سیاست‌های اقتصادی بخش صنعت و معدن و جهت‌گیری‌های استان.....
۳۴.....	۲-۴. بررسی وضعیت تحولات بخش صنعت و معدن.....
۳۴.....	۳-۴. بررسی و تحلیل شاخص‌ها و متغیرهای بخش صنعت و معدن.....
۳۴.....	۱-۳-۴. بررسی وضعیت تولید بخش صنعت و معدن.....
۳۷.....	۲-۳-۴. بررسی وضعیت کارگاه‌های صنعتی.....
۳۹.....	۳-۳-۴. بررسی زیربخش معدن.....
۳۹.....	۴-۳-۴. صادرات و واردات محصولات بخش صنعت و معدن.....
۴۱.....	۵-۳-۴. حمایت‌های دولت از بخش صنعت و معدن.....
۴۱.....	۴-۴. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی برای استان.....
۴۳.....	۵. بخش ساختمان و مسکن استان.....
۴۳.....	۱-۵. سیاست‌های اقتصادی بخش ساختمان و مسکن و جهت‌گیری‌های استان.....
۴۳.....	۲-۵. بررسی وضعیت تحولات بخش ساختمان و مسکن.....

۴۴..... ۳-۵. بررسی و تحلیل شاخص‌ها و متغیرهای بخش ساختمان و مسکن

۴۶..... ۱-۳-۵. وضعیت تحولات قیمتی بخش ساختمان و مسکن

۴۹..... ۲-۳-۵. تسهیلات اعطایی به بخش ساختمان و مسکن

۴۹..... ۴-۵. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی

۵۱..... ۶. بخش خدمات استان

۵۱..... ۱-۶. سیاست‌های اقتصادی بخش خدمات و جهت‌گیری‌های استان

۵۲..... ۲-۶. بررسی وضعیت تحولات بخش خدمات

۵۳..... ۳-۶. بررسی و تحلیل شاخص‌ها و متغیرهای بخش خدمات

۵۳..... ۱-۳-۶. بررسی وضعیت ارزش افزوده بخش خدمات

۵۶..... ۲-۳-۶. بررسی وضعیت زیربخش میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

۵۸..... ۴-۶. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی

۵۹..... ۷. بخش حمل‌ونقل استان

۶۰..... ۱-۷. سیاست‌های اقتصادی بخش حمل‌ونقل و جهت‌گیری‌های استان

۶۱..... ۲-۷. بررسی وضعیت تحولات بخش حمل‌ونقل

۶۱..... ۳-۷. بررسی و تحلیل شاخص‌های بخش حمل‌ونقل

۶۲..... ۱-۳-۷. حمل‌ونقل جاده‌ای

۶۲..... ۲-۳-۷. حمل‌ونقل ریلی

۶۳..... ۳-۳-۷. حمل‌ونقل هوایی

۶۴..... ۴-۷. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی

۶۵..... ۸. بخش انرژی

۶۵..... ۱-۸. سیاست‌های اقتصادی بخش انرژی و جهت‌گیری‌های استان

۶۵..... ۲-۸. بررسی وضعیت تحولات بخش انرژی

۶۶..... ۳-۸. بررسی و تحلیل وضعیت حامل‌های انرژی

۶۶..... ۱-۳-۸. بررسی وضعیت بخش انرژی

۶۶..... ۲-۳-۸. فرآورده‌های نفتی

۶۸..... ۳-۳-۸. گاز طبیعی

۷۱..... ۴-۸. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی

۷۳..... ۹. سرمایه‌گذاری خارجی استان

۷۳..... ۱-۹. سیاست‌های اقتصادی سرمایه‌گذاری خارجی و جهت‌گیری‌های استان

۷۴..... ۲-۹. بررسی وضعیت تحولات سرمایه‌گذاری خارجی

- ۳-۹. بررسی و تحلیل عملکرد سرمایه‌گذاری خارجی ۷۷
- ۱-۳-۹. توزیع بخشی سرمایه‌گذاری خارجی طی سال‌های ۹۶-۱۳۹۳ ۸۱
- ۴-۹. فعالیت‌های مرکز خدمات سرمایه‌گذاری ۸۲
- ۱-۴-۹. توانمندسازی، سازماندهی و ظرفیت‌سازی ۸۲
- ۲-۴-۹. تشویق، تصویرسازی و بازاریابی بین‌المللی ۸۲
- ۳-۴-۹. تسهیل و جذب سرمایه‌گذاری ۸۳
- ۴-۴-۹. نظارت و راهبری طرح‌های سرمایه‌گذاری ۸۳
- ۵-۹. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی ۸۳
۱۰. تجارت خارجی استان ۸۹
- ۱-۱۰. سیاست‌های اقتصادی تجارت خارجی و جهت‌گیری‌های استان ۸۹
- ۲-۱۰. بررسی وضعیت تحولات تجارت خارجی کشور در سال ۱۳۹۶ ۹۰
- ۳-۱۰. بررسی و تحلیل وضعیت شاخص‌ها و متغیرهای کلان تجارت خارجی ۹۲
- ۴-۱۰. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی ۹۴
۱۱. بازار سرمایه استان ۹۵
- ۱-۱۱. سیاست‌های اقتصادی بازار سرمایه و جهت‌گیری‌های استان ۹۵
- ۲-۱۱. بررسی وضعیت تحولات بازار سرمایه ۹۶
- ۳-۱۱. وضعیت شاخص‌های بازار سرمایه ۹۸
- ۴-۱۱. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی ۹۹
۱۲. صنعت بیمه استان ۱۰۱
- ۱-۱۲. سیاست‌های اقتصادی صنعت بیمه و جهت‌گیری‌های استان ۱۰۱
- ۲-۱۲. بررسی وضعیت تحولات صنعت بیمه ۱۰۲
- ۳-۱۲. بررسی و تحلیل شاخص‌های کلان صنعت بیمه ۱۰۲
- ۴-۱۲. بررسی و تحلیل شاخص‌های عملکردی شرکت‌های بیمه ۱۰۴
- ۵-۱۲. ساختار بازار بیمه استان تهران ۱۰۶
- ۶-۱۲. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی ۱۰۷
۱۳. بازار پول و اعتبار ۱۰۹
- ۱-۱۳. سیاست‌های اقتصادی بازار پول و اعتبار و جهت‌گیری‌های استان ۱۰۹
- ۲-۱۳. بررسی وضعیت تحولات بازار پول و اعتبار استان ۱۱۰
- ۳-۱۳. بررسی وضعیت بازار پول و اعتبار ۱۱۱

- ۱۳-۴. بررسی و تحلیل اجزاء سپرده‌ها و تسهیلات بانکی ۱۱۲
- ۱۳-۴-۱. سپرده‌های بانکی به تفکیک نوع سپرده ۱۱۲
- ۱۳-۴-۲. سپرده‌های بانکی به تفکیک بانک‌های استان ۱۱۳
- ۱۳-۴-۳. تسهیلات اعطایی به تفکیک بخش‌های اقتصادی ۱۱۵
- ۱۳-۴-۴. تسهیلات اعطایی به تفکیک بانک‌های استان ۱۱۶
- ۱۳-۴-۵. نسبت مصارف به منابع بانک‌های استان تهران ۱۱۶
- ۱۳-۵. وضعیت مطالبات غیرجاری بانک‌های استان ۱۱۸
- ۱۳-۵-۱. وضعیت مطالبات غیرجاری بانک‌های استان به تفکیک طبقه ۱۱۸
- ۱۳-۵-۲. وضعیت مطالبات غیرجاری به تفکیک بانک‌های استان ۱۱۹
- ۱۳-۵-۳. شاخص نسبت مطالبات غیرجاری به تسهیلات پرداختی بانک‌ها ۱۲۰
- ۱۳-۶. بررسی کارایی بانک‌های استان ۱۲۰
- ۱۳-۷. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی ۱۲۲
۱۴. نرخ تورم و شاخص قیمت مصرفی استان ۱۲۵
- ۱۴-۱. سیاست‌های اقتصادی، تورم و جهت‌گیری‌های استان ۱۲۵
- ۱۴-۲. بررسی وضعیت تحولات نرخ تورم و شاخص قیمتی استان ۱۲۵
- ۱۴-۳. بررسی وضعیت شاخص‌های قیمت ۱۲۶
- ۱۴-۴. بررسی و تحلیل اجزاء شاخص‌های قیمتی ۱۲۶
- ۱۴-۵. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی ۱۲۸
۱۵. وضعیت مالی و بودجه‌ای ۱۲۹
- ۱۵-۱. سیاست‌های اقتصادی مالی و بودجه‌ای و جهت‌گیری‌های استان ۱۳۰
- ۱۵-۲. بررسی وضعیت تحولات مالی و بودجه‌ای ۱۳۰
- ۱۵-۳. بررسی و تحلیل کلی وضع مالی استان ۱۳۰
- ۱۵-۴. بررسی و تحلیل کلی وضعیت منابع و مصارف عمومی بودجه استان ۱۳۱
- ۱۵-۴-۱. منابع عمومی دولت ۱۳۱
- ۱۵-۴-۲. مصارف عمومی دولت ۱۳۲
- ۱۵-۴-۲-۱. عملکرد اعتبارات استانی به تفکیک تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌ای ۱۳۲
- ۱۵-۴-۲-۲. عملکرد اعتبارات هزینه‌ای استانی ۱۳۳
- ۱۵-۴-۲-۳. عملکرد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی ۱۳۳
- ۱۵-۵. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی ۱۳۴
۱۶. نظام مالیاتی ۱۳۵
- ۱۶-۱. سیاست‌های مالیاتی و جهت‌گیری‌های استان ۱۳۵

- ۱۳۶..... ۲-۱۶. بررسی وضعیت تحولات مالیاتی
- ۱۳۶..... ۳-۱۶. بررسی و تحلیل عملکرد وصولی انواع درآمدهای مالیاتی
- ۱۳۶..... ۱-۳-۱۶. عملکرد درآمدهای مالیاتی استان به تفکیک مستقیم و غیرمستقیم
- ۱۳۷..... ۲-۳-۱۶. مالیات‌های مستقیم به تفکیک اجزا
- ۱۳۸..... ۳-۳-۱۶. مالیات‌های غیرمستقیم به تفکیک اجزا
- ۱۳۹..... ۴-۱۶. جمع‌بندی و ارائه توصیه سیاستی
- ۱۴۱..... ۱۷. بازار کار
- ۱۴۱..... ۱-۱۷. سیاست‌های ایجاد اشتغال و جهت‌گیری‌های استان
- ۱۴۱..... ۲-۱۷. بررسی وضعیت تحولات بازار کار
- ۱۴۲..... ۳-۱۷. بررسی و تحلیل وضعیت شاخص‌ها و متغیرهای مرتبط با نیروی کار
- ۱۴۲..... ۱-۳-۱۷. نرخ مشارکت اقتصادی
- ۱۴۴..... ۲-۳-۱۷. نرخ بیکاری
- ۱۴۵..... ۳-۳-۱۷. نسبت اشتغال
- ۱۴۶..... ۴-۳-۱۷. سهم اشتغال فصلی
- ۱۴۷..... ۵-۳-۱۷. توزیع شاغلان در بخش‌های اقتصادی
- ۱۴۸..... ۴-۱۷. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی
- ۱۴۹..... ۱۸. فضای کسب و کار
- ۱۴۹..... ۱-۱۸. سیاست‌های مربوط به بهبود محیط کسب و کار جهت‌گیری‌های استان
- ۱۵۱..... ۲-۱۸. بررسی وضعیت تحولات محیط کسب و کار
- ۱۵۲..... ۳-۱۸. بررسی و تحلیل وضعیت زیرشاخص‌های بهبود محیط کسب و کار
- ۱۵۳..... ۴-۱۸. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی

۱۹. درآمد و هزینه خانوار و توزیع درآمد استان ۱۵۵

۱-۱۹. سیاست‌های اقتصادی در زمینه درآمد هزینه خانوار و توزیع درآمد و جهت‌گیری‌های

استان ۱۵۵

۱۹-۲. بررسی وضعیت تحولات مرتبط با درآمد هزینه خانوار و توزیع درآمد ۱۵۶

۱۹-۳. بررسی شاخص‌های توزیع درآمد ۱۵۷

۱۹-۴. بررسی و تحلیل وضعیت توزیع درآمد در بین خانوارها ۱۵۸

۱۹-۴-۱. توزیع درآمد در خانوارهای شهری ۱۵۸

۱۹-۴-۲. توزیع درآمد در خانوارهای روستایی ۱۵۸

۱۹-۵. بررسی و تحلیل وضعیت توزیع درآمد ۱۵۹

۱۹-۶. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی در خصوص درآمد هزینه خانوار و توزیع درآمد ۱۶۱

۲۰. هدفمند کردن یارانه‌ها ۱۶۳

۲۰-۱. سیاست هدفمند کردن یارانه‌ها و جهت‌گیری‌های استان ۱۶۳

۲۰-۲. بررسی وضعیت تحولات مرتبط با هدفمند کردن یارانه‌ها ۱۶۵

۲۰-۲-۱. منابع مالی اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها ۱۶۵

۲۰-۲-۲. مصارف ماده ۷ قانون هدفمند کردن یارانه‌ها ۱۶۶

۲۰-۲-۳. مصارف ماده ۸ قانون هدفمند کردن یارانه‌ها ۱۶۶

۲۰-۲-۴. هدفمندی یارانه‌ها در قانون بودجه سال ۱۳۹۶ ۱۶۷

۲۰-۳. جمع‌بندی و ارائه توصیه‌های سیاستی ۱۶۷

منابع و مآخذ ۱۷۱